

ODGOJNA KOMPONENTA U NASTAVI INFORMATIKE

Mr. sc. Elena Krelja Kurelović
Veleučilište u Rijeci
elena@veleri.hr

Biljana Vasiljević, mag. primarne edukacije
Osnovna škola Vočin
biljanav08@gmail.com

Sanela Bodiš, diplomantica
Odjel za odgojne i obrazovne znanosti
Sveučilišta J. Dobrile u Puli
sanela005@gmail.com

SAŽETAK

U radu se govori o nastavi informatike s naglaskom na njenu odgojnu komponentu koja postaje sve važnija zbog sveprisutnosti informacijsko – komunikacijske tehnologije s kojom se djeca susreću od najranijeg djetinjstva. Smatramo da je upravo odgojna komponenta zapostavljena, kako u nastavi općenito tako i u nastavi informatike. Učitelji informatike imaju obavezu i odgovornost obrazovati ali i odgajati svoje učenike da postanu sposobni uočiti dobre i loše oblike primjene informacijsko-komunikacijske tehnologije, te je koristiti na konstruktivan i društveno prihvatljiv način, za vlastiti razvoj, u skladu sa svojim interesima i potrebama. Rad donosi opis različitih mogućnosti odgojnog djelovanja kroz nastavu informatike, u cilju prevencije i podizanja razine svijesti, vezano za ključne probleme uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije. Ujedno se razmatraju i odgojni utjecaji nastavnika informatike koji izlaze iz okvira računalne učionice time što se sele u virtualni svijet.

Ključne riječi: *odgoj, nastava informatike, ICT i djeca, opasnosti interneta, digitalni obrazovni sadržaji, pravila i granice ponašanja, prevencija, plagiranje, zaštita privatnosti*

1. Uvod

Odgoj je složeni fenomen te ga kao takvog možemo razmatrati s različitih strana. Možemo ga promatrati s aspekta društva, individue, interakcijsko-komunikacijskog, te psihološkog aspekta u koji ulaze obiteljski, školski i razni društveni utjecaji na razvoj jedinke (Bratanić, 1990).

Odgoj je izazov, kako za odgajanike tako i za odgojitelje. Društvo, odgoj i obrazovanje oduvijek su bili jedna cjelina, a s promjenom društva mijenjaju i aspekti odgoja i obrazovanja. U prošlosti je odgoj primarno bio zadaća obitelji, prvenstveno roditelja, dok 21. stoljeće donosi nove izazove i zahtjeve u tom pogledu. Ti su izazovi, u najvećoj mjeri, potaknuti sveprisutnim utjecajem informacijsko-komunikacijske tehnologije, s

naglaskom na internet. Problemi odgoja u informacijsko doba postaju još izraženiji zbog činjenice da se djeca smatraju "digitalnim urođenicima" a odrasli koji bi ih trebali poučavati, usmjeravati i voditi "digitalnim pridošlicama" (Prensky, 2005).

Važnost odgoja u nastavi informatike nije dovoljno naglašena. Zapravo se mali broj stručnjaka bavi ovom temom i minimalno su zastupljena istraživanja o učinkovitim načinima odgoja novih generacija uzimajući u obzir raznolikost utjecaja informacijsko-komunikacijskih tehnologija na njihov svakodnevni život.

Odgojem za 21. stoljeće prenose se neke nove vrijednosti, stavovi i obrasci ponašanja, pa nastavnici informatike postaju ključni čimbenici koji mogu i znaju usmjeriti dijete ka učinkovitoj, kritičkoj i odgovornoj korištenju informacijsko-komunikacijske tehnologije.

2. Odgojni i obrazovni izazovi informacijsko-komunikacijske tehnologije

Obzirom na stalne promjene društva mijenjaju se strukture, uloge, čimbenici i narav odgoja i obrazovanja djeteta. Danas se ne osporava važnost primjene informacijsko-komunikacijske tehnologije u nastavi, ali je i dalje upitno da li se ona koristi na adekvatan i učinkovit način. Učitelji koji su osposobljeni i željni raditi s novim tehnologijama znaju da je ona snažan i učenicima privlačan alat koji imaju na raspolaganju pri realiziranju odgojno-obrazovnih ciljeva. "Stvar je vrlo ozbiljna jer je danas najveći problem u obrazovanju činjenica da naši nastavnici kao digitalni pridošlice koji govore zastarjelim jezikom (jezikom preddigitalnog doba) teškom mukom poučavaju populaciju koja govori potpuno novim jezikom", jezikom digitalnih urođenika (Prensky, 2005).

Osnovni pronalasci, govor, pismo, tisak i elektronika, u razdoblju od nekoliko tisuća godina bitno su utjecali na promjene u odgoju. Način prenošenja iskustava mijenjao se neravnomjerno, a imao je velik utjecaj na mogućnost komuniciranja i na dostupnost akumuliranih informacija (Bratanić, 1990).

Računala i internet kao globalna virtualna mreža promijenili su svijet kakav smo do unatrag dvadesetak godina poznavali. Današnji mladi ljudi, smatra Prensky, potpuno drugačije razmišljaju, prikupljaju i obrađuju informacije od svojih prethodnika jer su odrasli uz informacijsko-komunikacijsku tehnologiju, što često nastavnici ne razumiju. Njima su računala, internet, mobiteli, videokamere i ostali alati digitalnog doba dio svakodnevice. Ipak, u uporabi te tehnologije, unatoč brojnim pogodnostima, ne treba pretjerivati ni na koji način jer se može stvoriti ovisnost. "Neka od obilježja osoba ovisnih o Internetu su: Internet ima središnje mjesto u njihovom životu (i kad nisu spojeni na Internet, razgovaraju i razmišljaju o njemu), Internet im postaje važniji od prijatelja ili obitelji, potrebno im je sve više i više vremena provoditi uz Internet da bi postigli jednako zadovoljstvo, ostaju spojeni na Internet duže nego što su planirali, zbog Interneta je smanjena učinkovitost na poslu ili u školi/fakultetu, ... osjećaju se nemirno, zlovoljno, potišteno ili razdražljivo ako im je onemogućen pristup Internetu, često im je Internet način bijega od problema i sl." (Šimić, 2006). S tim u vezi, roditelji i nastavnici trebaju obratiti posebnu pozornost i reagirati ukoliko se školski uspjeh učenika, bez opravdanog razloga, naglo smanji. Rezultati mnogih istraživanja ukazuju da je količina

vremena koje učenici provedu na internetu obrnuto proporcionalna njihovom uspjehu. "Svaka generacija ima svoja 'ometala' u učenju, ipak Facebook je zaseban fenomen – izjavio je medijima Aryn Karpinski sa Sveučilišta Ohio State koji je vodio istraživanje. Istraživanje je otkrilo i da većina korisnika Facebooka nije svjesna da posjećivanje stranice utječe na njihov akademski uspjeh"¹. Prema drugom istraživanju², koje se bavilo utjecajem društvenih mreža i tehnologije općenito na djecu, a provela ga je ustanova National Family Week na uzorku od 1000 britanske djece i 3000 roditelja, proizlazi da roditelji uopće nisu svjesni koliki utjecaj ima tehnologija na život njihove djece. Nastavnici informatike mogu preventivno djelovati u cilju podizanja svijesti, kako kod djece tako i kod roditelja, o navedenim problemima³. Informacijsko-komunikacijska tehnologija, koliko god približava i spaja ljude, s druge strane još više odvaja i udaljava. Živa ljudska riječ, druženje i igra za svako je dijete dragocjeno i nezamjenjivo iskustvo u njegovom razvoju.

Računalo i internet nude pregršt obrazovnih i komunikacijskih mogućnosti a dostupnost informacija i raznovrsnost u njihovoj prezentaciji neupitna je. "Nedavno istraživanje američke fundacije za pismenost otkrilo je da mladi u dobi od 7 do 15 godina više ne čitaju knjige koje im nisu propisane školskim programom, već da im je jedino štivo postalo ono koje pronalaze na blogovima i ostalim web stranicama. Čak četvrtina mladih smatra kako im čitanje knjiga neće povećati šanse za uspjeh u životu"⁴. Stoga je važno kod učenika razvijati naviku korištenja različitih izvora informacija, na ispravan način. Obrazovni sadržaji su, uporabom informacijsko-komunikacijske tehnologije dostupni u bilo kojem trenutku i s bilo kojeg mjesta, lako ih je pretraživati i još jednostavnije koristiti. Načini učenja su raznovrsni, motivirajući i zabavni. Sve navedeno je diametralno suprotno klasičnoj, ex cathedra nastavi. Postoji niz računalnih edukativnih programa za djecu različitih uzrasta pomoću kojih je moguće učiti interaktivno, vlastitim tempom, koristeći multimediju, uz aktivnu participaciju svakog učenika ponaosob. Od samih početaka uporabe računala kod djece, potrebno je osmisliti vrijeme koje provedu pred računalom tako da im se ponude sadržaji prilagođeni njihovom uzrastu i interesima.

Informacijsko-komunikacijska tehnologija značajno utječe na socijalne kontakte i načine komuniciranja. Neposredna komunikacija sve se više zamjenjuje računalno posredovanom. Nije više primarno razgovarati i dogovarati se „oči u oči“ jer danas je najvažniji komunikacijski kanal "fejs" ili druge socijalne mreže. Nije neobično da učitelji i učenici komuniciraju izvan škole putem e-maila, na forumu, chatu ili da učitelji objavljuju materijale za učenje, zadatke za vježbanje i sl. na svojim ili školskim web stranicama.

Zbog svega navedenog, bitno je mlade generacije naučiti služiti se informacijsko-komunikacijskim tehnologijama i usmjeriti ih da ju rabe u pozitivne svrhe, za

¹ Fejsomanija, <http://www.os-ekumicica-velikagorica.skole.hr/upload/os-ekumicica-velikagorica/newsattach/186/facebook%5B1%5D.doc>

² Facebook more sway than folks, The Sun, <http://www.thesun.co.uk/sol/homepage/news/2977629/Facebook-more-sway-than-folks.html>

³ Sigurnost i zaštita na internetu, NetAkademija Tehničkog veleučilišta u Zagrebu, <http://sigurnost.tvz.hr/Za-nastavnike/>

⁴ Fejsomanija, op. cit.

vlastiti napredak i usavršavanje. Također je neophodno upozoriti ih na loše strane navedene tehnologije i njenog pretjeranog korištenja, te kako se tome mogu oduprijeti.

3. Nastava informatike u osnovnoj školi

Program nastave informatike relativno je novo područje obrazovanja u našem školskom sustavu. Nastava informatike u osnovnim školama izvodi se kao izborna nastava od 5. do 8. razreda, s iznimkom u nekim školama, gdje se održava od 1. razreda.

„Predmet Informatike treba omogućiti učenicima upoznavanje s informacijskom i komunikacijskom tehnologijom. Nastavni sadržaji iz područja informacijske i komunikacijske tehnologije moraju učenicima omogućiti: stjecanje umijeća uporabe današnjih računala primjenskih programa (vještine), upoznavanje s osnovnim načelima i idejama na kojima su sazdana računala odnosno informacijska i komunikacijska tehnologija (temeljna znanja) te razvijane sposobnosti za primjenu informacijske i komunikacijske tehnologije u različitim primjenskim područjima (rješavanje problema)“⁵.

Škola je institucija u kojoj djeca i mladi svakodnevno provode puno vremena, čak više nego u svojoj obitelji. Jedino je mjesto u kojem se sustavno i stručno provode aktivnosti odgoja i obrazovanja mladih generacija. Međutim, u nastavnoj praksi najveći dio vremena posvećuje se obrazovnoj komponenti, te se neopravdano zapostavlja odgojna komponenta. U vremenu krize morala i narušenih društvenih vrijednosti, odgoju se nesumnjivo treba posvetiti veća pažnja.

4. Odgojna uloga nastavnika informatike

Odgojni zadaci bilo kojeg nastavnog predmeta usmjereni su ka razvijanju osobnosti, pozitivnog odnosa prema radu, usvajanja higijenskih i društveno prihvatljivih navika, pristojnog ophođenja i sl., a uz navedeno, bitna stavka odgoja postao je i odgoj u području uporabe informacijsko-komunikacijskih tehnologija, koji se provodi na nastavi informatike.

Smatra se da je odnos između odgojitelja/učitelja i odgajnika/učenika temelj cjelokupnog odgojnog zbivanja, te djeluje na ličnost odgojitelja kao i na ličnost odgajnika (Bratanić, 2002). Učitelj informatike dodatno odgaja svojim odnosom, stavovima, vrijednostima i ponašanjem prema informacijsko-komunikacijskoj tehnologiji, nudeći učenicima uzor i model prihvatljivog ponašanja u digitalnoj eri. Pritom je bitno da se odgoj odvija u atmosferi međusobnog poštivanja i uvažavanja. Primjerice, u projektnoj nastavi učenici rade u timovima, a učitelj se suradnički odnosi prema svakom timu, potiče ih, ohrabruje i usmjerava da sami pronađu rješenje problema, vjerujući da oni to mogu. Bitno je da učenici ne dobivaju servirane informacije i gotova rješenja, jer se tada ne potiče njihovo razmišljanje, inicijativa, usmjerenost na zadatak, samokontrola i samostalnost. Uz navedeno, učenici se navikavaju preuzeti odgovornost za svoje postupke i rezultate. Kroz projektnu nastavu učenici dobivaju priliku izraziti svoja umijeća

⁵ Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, <http://public.mzos.hr/Default.aspx?sec =2197>

i kreativnost, stvara se pozitivno i suradničko ozračje u kojem je bitan doprinos svakog člana tima ka postizanju zajedničkog cilja.

Iznimno je važno postaviti jasna pravila i granice prihvatljivog ponašanja na relaciji učenik – učitelj, učenika međusobno, kao i učenika prema nastavnoj opremi, te posljedice za njihovo kršenje. Pravila i granice daju djetetu osjećaj sigurnosti. Granice pomažu djetetu pri usvajanju socijalnih vještina: što je društveno prihvatljivo, a što nije. U nastavi informatike pravila i granice su možda potrebnije nego u ostalim predmetima jer računala su dio svijeta mladih, pa se učenici u nekim situacijama osjećaju superiornije od odraslih. Računala su sredstvo za zabavu, informiranje i komuniciranje što može rezultirati slobodnijim ponašanjem u razredu. Stoga je "digitalnim urođenicima" potrebno objasniti koja se ponašanja ne smatraju prihvatljivima tijekom nastave i zašto, te pri tome valja biti dosljedan. Primjerice, u situacijama kada nastavnik informatike odluči nagraditi učenike 5-minutnim igranjem ili "surfanjem", za nastavnika to nisu trenuci predaha od odgojno-obrazovnog rada jer neprimjerenim sadržajima i agresivnim igrama zasigurno nije mjesto u školi. Nastavnik informatike koji reagira na takve situacije šalje učenicima jasnu poruku i stav o neprihvatljivim aktivnostima na računalu, kako u školi tako i kod kuće, te može ponuditi alternativne zanimljive aktivnosti i sadržaje.

Na nastavi informatike učenici usvajaju osnovna pravila ponašanja u računalnoj učionici, razvijaju svijest o potrebi čuvanja računalne opreme, navikavaju se pravilnom održavanju i zaštiti računala. Također je bitno učenike upoznati s pravilima e-komuniciranja i ponašanja u virtualnom svijetu, odnosno mrežnom bontonu⁶ i pravilnom odnosu prema elektroničkim sadržajima.

Jedan od gorućih problema pri korištenju informacijsko-komunikacijske tehnologije kod mladih je nepoštivanje autorskih prava i plagiranje. To se ponajviše očituje u korištenju piratskih CD/DVD-ova te doslovnom preuzimanju sadržaja s interneta (tzv. "Copy-Paste") kod pisanja domaćih zadaća, referata, lektira i ostalog, bez navođenja izvora. Istraživanje američkog Centra za akademski integritet koje je provedeno 2005. godine na 50.000 studenata pokazalo je da 77% ispitanika smatra kako kopiranje i umećanje jedne ili dvije rečenice iz online izvora, bez adekvatnog citiranja, ne predstavlja ozbiljan problem (Hongyan i sur., 2007, 71). Kao najčešći razlozi zbog čega to rade navode: utjecaj vršnjaka ("*svi to rade*"), dostupnost sadržaja na webu, male šanse da budu uhvaćeni, izostanak kazne, pritisak za uspjehom, nedovoljno razumijevanje koncepta plagiranja (Hongyan i sur., 2007, 77-78). Iako je teško promijeniti ponašanje i stav cijele generacije spram navedenog problema, upravo nastavnici informatike mogu pozitivnim primjerom, stalnim ukazivanjem da se pri tome krađu tuđe riječi i misli, ali i sankcioniranjem takvih postupaka, potaknuti učenike da to ne čine. Ukoliko učenici ne osjete posljedice kada doslovno kopiraju neki sadržaj sa interneta i navedu ga kao svoj, tada im šaljemo poruku da je to dozvoljeno i da se slažemo s time. Također je bitno ukazivati učenicima da se sa web stranica odakle preuzimaju glazbu, filmove ili igre lako može pokupiti virus ili neki slični neželjeni program koji usporava računalo i čini rad neugodnim.

⁶ Netiquette, pravila poželjnog ponašanja u Internet zajednici, 2003. – 2004., <http://www.hr-netiquette.org/>

Školska djeca sklona su eksperimentiranju, pomicanju granica, a nove tehnologije bezrezervno prihvaćaju. Pošto većina učenika brzo prihvaća tehnološke trendove, čak su skloni ismijavanju svojih vršnjaka koji to ne čine. Prije nekoliko godina popularan je bio "chat", pa blog, a trenutno je trend imati otvoren profil na Facebook-u, MySpace-u ili nekoj drugoj socijalnoj mreži, čime se jednostavno stupa u kontakt s brojnim prijateljima i rodbinom. Socijalne mreže otkrivaju puno osobnih podataka, ciljeva i dnevnih planova određene osobe. Kada nepoznata osoba želi stupiti u kontakt s djetetom putem socijalne mreže, ona može na različite načine zadirati u njegovu privatnost, što se može pretvoriti u psihičko zlostavljanje i maltretiranje, čak i izvan granica socijalne mreže. Nije rijedak slučaj da korisnici socijalnih mreža šire neistinite informacije ili glasine o nekome tj. tračeve. Tako objavljena informacija, osim što će trenutno povrijediti osobu na koju se trač odnosi, može imati dugosežne posljedice. Naime, digitalna informacija se jako brzo širi i ne možemo znati gdje je sve dospjela, pa ju je nemoguće u potpunosti obrisati. Učitelji informatike svakako trebaju učenicima ukazati na navedene probleme, te im pojasniti kako se mogu zaštititi. Socijalne mreže imaju i dobrih strana, pa je tako moguće postati članom grupe koja podržava pozitivne ciljeve ili želi pokrenuti kritičnu masu za neke pozitivne promjene u društvu, što nerijetko čine upravo mladi (*npr. suzbijanje vršnjačkog nasilja, pokretanje humanitarnih akcija i sl.*). Time se digitalna društvena zajednica poput socijalne mreže koristi u svrhu utjecanja na stvarnu zajednicu. U nastavne aktivnosti potrebno je integrirati što više pozitivnih primjera uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije kojima se potiče društvena, ekološka... osviještenost mladih, borba protiv nasilja među mladima, prihvaćanje različitosti, multikulturalna suradnja i slično.

Kako učenici puno svog slobodnog vremena provode u virtualnom svijetu, važno je da ih odrasla osoba koja razumije taj svijet, kao što je to nastavnik informatike, usmjerava ka primjerenim i društveno odgovornim načinima ponašanja u online zajednici. Za ponašanje djece pred računalom i na internetu, odgovorni su roditelji i nastavnik informatike, jednako kao i za ponašanje kod kuće, u školi, na ulici ili drugdje⁷.

Učenici se na nastavi informatike, kroz različite nastavne aktivnosti i sadržaje odgajaju za sposobnost prihvaćanja različitih mišljenja i ideja, kulturu e-komuniciranja, kritičnost prema online sadržajima i online prijateljima, suradnički rad, razvijanja svijesti o nužnosti zaštite autorskih prava, prava privatnosti i još mnogo toga. Ujedno ih se usmjerava da informacijsko-komunikacijsku tehnologiju (računala, internet, mobitele, igraće konzole...) koriste u razumnoj količini, nipošto ne nauštrb pravog druženja s vršnjacima, prijateljima, roditeljima, obitelji ili zapostavljanja stvarnih obaveza. Time se postavljaju čvrsti temelji budućih aktivnih i odgovornih sudionika informacijskog društva.

⁷ Sigurno korištenje interneta, Eduvizija, 2010., <http://www.eduvizija.hr/portal/sadrzaj/sigurno-koristenje-interneta>

5. Zaključak

Govoreći o odgojnim komponentama u nastavi informatike, govorimo o čitavoj lepezi kompleksnih interakcija ne samo učitelja i učenika, nego i interakciji njih samih sa čitavim svijetom. Odgoj, kao neposredna djelatnost „ovdje i sada“, odvija se kroz međuljudski odnos, a kod nastavnika informatike može se proširiti i na virtualni svijet.

Važnost informatike kao znanosti i kao predmeta u školi neupitna je, te ostaje nada da će ulaganje u odgoj i obrazovanje djece tijekom nastave informatike rezultirati uspješnim i odgovornim ljudima koji se znaju nositi sa izazovima modernog vremena. S razvojem informacijsko-komunikacijske tehnologije otvaraju se nova etička pitanja. Današnja djeca moraju postati svjesna kako informacijsko-komunikacijska tehnologija i dostupnost digitalnih informacijskih resursa mijenjanju međuljudske odnose i nas same, mijenjaju načine na koje učimo i obavljamo razne aktivnosti, odnosno mijenjaju svijet u kojem živimo. Na nastavnicima informatike je velika zadaća: usmjeriti učenike ka primjerenom i odgovornom korištenju informacijsko-komunikacijske tehnologije i raspoloživih digitalnih sadržaja, ne kršeći pritom uvriježena i novostvorena pravila ponašanja, i ne šteteći sebi niti drugima. Kroz nastavu informatike učenici usvajaju pozitivne navike, obrasce ponašanja, stavove i sustav vrijednosti za (su)život u digitalnom svijetu, te postaju svjesni njegovih mogućih opasnosti i loših strana kojima se znaju oduprijeti i obraniti.

Na kraju, nastavnici informatike, kao i roditelji, neprestano trebaju podsjećati djecu da se život odvija sada i ovdje, a ne pred računalom, u virtualnom svijetu.

Literatura

1. Bratanić, M., Mikropedagogija, interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja, Školska knjiga, Zagreb, 1990.
2. Bratanić, M., Paradoks odgoja, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2002.
3. Facebook more sway than folks, The Sun, <http://www.thesun.co.uk/sol/homepage/news/2977629/Facebook-more-sway-than-folks.html> (30. 5. 2010.)
4. Fejsomanija, <http://www.os-ekumicica-velikagorica.skole.hr/upload/os-ekumicica-velikagorica/newsattach/186/facebook%5B1%5D.doc> (30. 5. 2010.)
5. Hongyan, M., Yong, E., Turner, S., Wan, G., An Empirical Investigation of Digital Cheating and Plagiarism Among Middle School Students, American Secondary Education, 2007, Vol. 35., No. 2.
6. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, <http://public.mzos.hr/Default.aspx?sec=2197> (17. 4. 2010.)
7. Netiquette, pravila poželjnog ponašanja u Internet zajednici, 2003.-2004., <http://www.hr-netiquette.org/>, (18. 5. 2010.)

8. Plowman, L., Stephen, C., A "benign adiction"? Research on ICT and pre-school children, *Journal of Computer Assisted Learning*, 2003., No. 19, <http://www.ioe.stir.ac.uk/staff/docs/plowman-benignaddition.pdf> (28.05.2010.)
9. Prensky, M., Digitalni urođenici, digitalni pridošlice, Edupoint, CARNet, 2005., <http://edupoint.carnet.hr/casopis/48/clanci/1.html> (17. 4. 2010.)
10. Sigurno korištenje interneta, *Eduvizija*, 2010., <http://www.eduvizija.hr/portal/sadržaj/sigurno-kori-tenje-interneta>, (30. 5. 2010.)
11. Sigurnost i zaštita na internetu, *NetAkademija Tehničkog veleučilišta u Zagrebu*, <http://sigurnost.tvz.hr/Za-nastavnike/> (31. 5 2010.)
12. Šimić, Z., Ovisnost o Internetu, <http://free-zg.t-com.hr/OVINET/ovisnost.htm#uvod>, 2006., (9. 5. 2010.)

Metodčki obzori 8(2013)1-2
UDK:371.3.03:004
Scientific conference presentation
Received: 30. 1. 2011.

EDUCATIONAL COMPONENT IN THE TEACHING OF INFORMATICS

Elena Krelja Kurelović, M.A.
Polytechnic of Rijeka
elena@veleri.hr

Biljana Vasiljević, B.A. in Primary Education
Voćin Elementary School
biljanav08@gmail.com

Sanela Bodiš, Senior Undergraduate
Department of Pre-School and Primary School Teaching
of the Juraj Dobrila University in Pula
sanela005@gmail.com

SUMMARY

The paper is dedicated to the teaching of informatics, in particular to its educational component, which is becoming more and more important due to the omnipresent information and communications technology children come into contact with since their early childhood. It is our opinion that the educational component has been neglected, both in the teaching process in general and in the teaching of informatics. Teachers of informatics have the duty and the responsibility to teach, but also to educate their students to be able to note good and bad aspects of the application of information and communications technology. Students should also be able to make use of it in a constructive and socially acceptable way, for personal development in accordance with personal interests and needs. The paper proposes a description of various possibilities of educational influence through the teaching of informatics aimed at prevention and raising of awareness in relation to the key issues in the use of the information and communications technology. At the same time, the paper

examines the educational influence teachers of informatics have in view of the crossing of the influences from the informatics classroom into a virtual world.

Keywords: *education, teaching of informatics, ICT and children, dangers of the Internet, digital educational contents, rules and boundaries of behaviour, prevention, plagiarism, privacy protection*